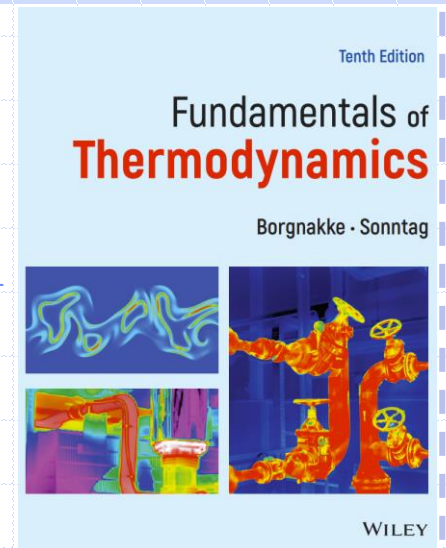

Fundamentals of Thermodynamics
Borgnakke – Sonntag
10^η έκδοση
Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ, 2023

Κεφάλαιο 7ο
Ανάλυση εντροπίας για έναν
όγκο ελέγχου

Επιμέλεια παρουσίασης
καθηγήτης Γ. Σκόδρας

Περιεχόμενα...

- ✓ Εισαγωγή
- ✓ Η εξίσωση της εντροπίας για έναν όγκο ελέγχου
- ✓ Η διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης και η μη σταθεροποιημένη διεργασία
- ✓ Η διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης
- ✓ Αρχή αύξησης εντροπίας
- ✓ Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης
- ✓ Βασικές έννοιες και σχέσεις

Εισαγωγή...

- Εξετάζεται η γενικότερη εφαρμογή των εννοιών, η ανάλυση του όγκου ελέγχου και ορισμένες περιπτώσεις ειδικού ενδιαφέροντος
- Συζητούνται επίσης οι συνήθεις ορισμοί των θερμοδυναμικών αποδόσεων

Η εξίσωση της εντροπίας για έναν όγκο ελέγχου...

Ισοζύγιο εντροπίας:
$$\frac{dS_{cm}}{dt} = \sum \frac{\dot{Q}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

ρυθμος μεταβολής = εισερχομενη εντροπια (in) – εξερχομενη εντροπια (out) + παραγωγη (gen)

$$\frac{dS_{cv}}{dt} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \sum \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

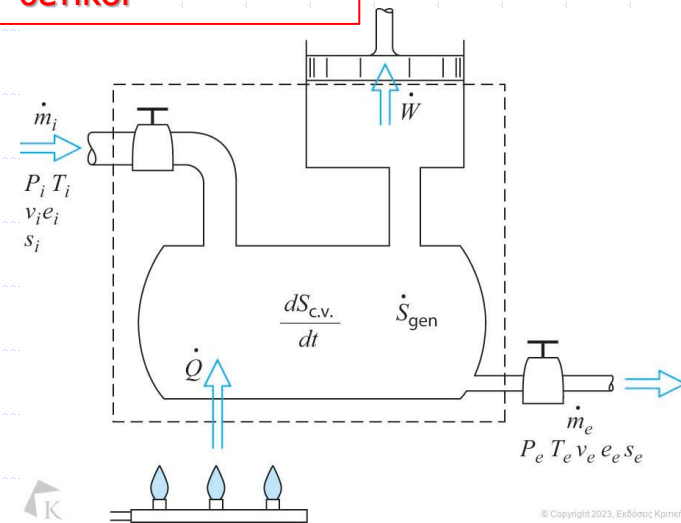
Ρυθμοί ροής μάζας που μεταφέρουν εντροπία

Οι όροι παραγωγής εντροπίας είναι θετικοί

$$S_{cv} = \int \rho s dV = m_{cv} s = m_A s_A + m_B s_B + m_C s_C + \dots$$

$$\dot{S}_{gen} = \int \rho \dot{s}_{gen} dV = \dot{S}_{gen A} + \dot{S}_{gen B} + \dot{S}_{gen C} + \dots$$

Οι όροι παραγωγής εντροπίας είναι μηδενικοί μόνο για αντιστρεπτές διεργασίες

Η εξίσωση της εντροπίας για έναν όγκο ελέγχου...

Κατανομημένη σε επιφάνεια μεταφορά θερμότητας

$$\sum \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} = \int \frac{d\dot{Q}}{T} = \int_{surface} (\dot{Q}/A_{local}) T dA$$

- Οι όροι παραγωγής εντροπίας (από εσωτερική μη αντιστρεπτότητα) είναι γενικά θετικοί, θα ήταν όμως μηδενικοί για κάθε περιοχή στην οποία λαμβάνουν χώρα μόνο αντιστρεπτές διεργασίες
- Η μορφή του δεύτερου νόμου στην εξίσωση $\frac{dS_{cm}}{dt} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \sum \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} + \dot{S}_{gen}$ είναι γενική, ώστε κάθε ειδική περίπτωση να καταλήγει σε μια μορφή που αποτελεί ένα υποτήμα (απλούστευση) αυτής της μορφής

Η διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης και η μη σταθεροποιημένη διεργασία...

Διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης

- Στις διεργασίες σταθεροποιημένης κατάστασης δεν υπάρχει χρονική μεταβολή της εντροπίας ανά μονάδα μάζας σε κάθε σημείο στο εσωτερικό του όγκου ελέγχου, επομένως είναι:

$$\frac{dS_{cv}}{dt} = 0 \quad \text{οπότε:} \quad \sum \dot{m}_e s_e - \sum \dot{m}_i s_i = \sum \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

όροι σταθεροί με τον χρόνο

- Για μια είσοδο και μια έξοδο στον όγκο ελέγχου, με σταθερό ρυθμό, είναι:

$$\dot{m}(s_e - s_i) = \sum_{cv} \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} + \dot{S}_{gen} \Rightarrow s_e = s_i + \sum \frac{q}{T} + S_{gen}$$

ανά μονάδα μάζας
Θετικός όρος

- Δεδομένου ότι η S_{gen} είναι πάντοτε μεγαλύτερη ή ίση με το μηδέν, για μια αδιαβατική διεργασία είναι:

$$s_e = s_i + S_{gen} \geq s_{rev i}$$

Η ισότητα για αντιστρεπτή αδιαβατική διεργασία

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.1

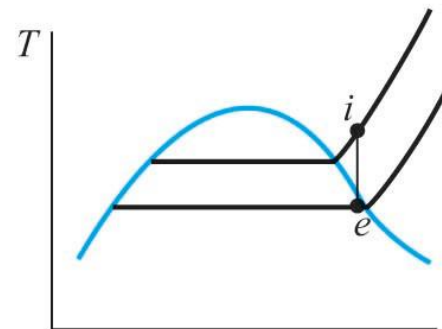
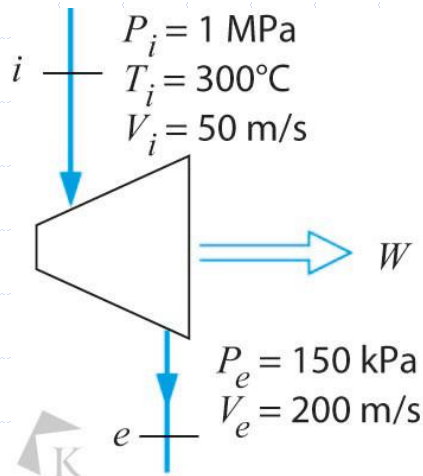
Σε έναν αεριοστρόβιλο εισέρχεται ατμός σε πίεση 1 MPa, θερμοκρασία 300°C, με ταχύτητα 50 m/s. Ο ατμός εγκαταλείπει τον στρόβιλο με πίεση 150 kPa και ταχύτητα 200 m/s. Προσδιορίστε το έργο ανά κιλό ατμό που ρέει στον στρόβιλο, υποθέτοντας ότι η διεργασία είναι αντιστρεπτή και αδιαβατική.

Όγκος ελέγχου: Στρόβιλος στο Σχήμα

Κατάσταση εισόδου: Καθορισμένη (Σχήμα)

Κατάσταση εξόδου: P_e V_e γνωστές

Διεργασία: Σταθεροποιημένη κατάσταση, αντιστρεπτή και αδιαβατική

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.2

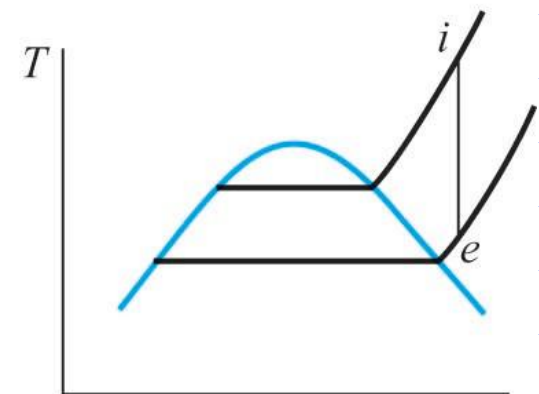
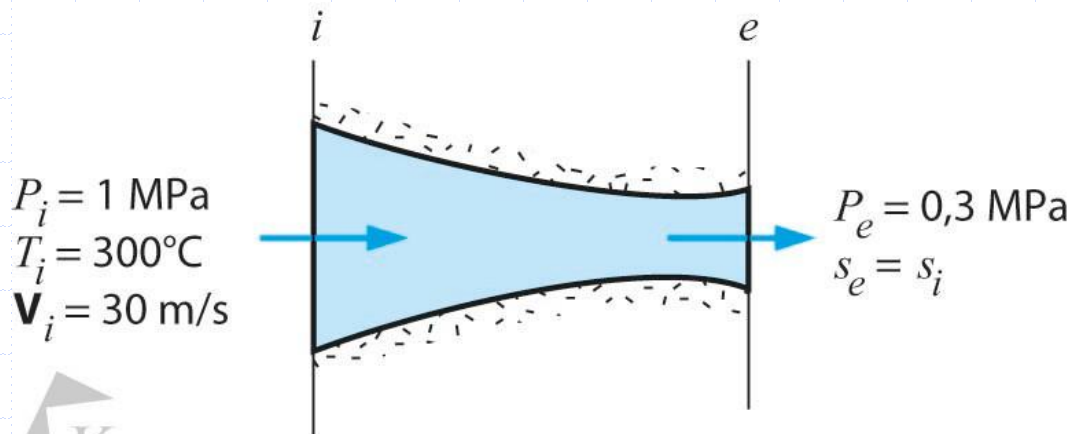
Θεωρήστε την αντιστρεπτή αδιαβατική ροή ατμού μέσω ενός ακροφυσίου. Ο ατμός εισέρχεται στο ακροφύσιο υπό 1 MPa και στους 300°C, με ταχύτητα 30 m/s. Η πίεση του ατμού στην έξοδο του ακροφυσίου είναι ίση με 0,3 MPa. Προσδιορίστε την ταχύτητα εξόδου του ατμού από το ακροφύσιο, υποθέτοντας μια αντιστρεπτή, αδιαβατική διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης

Όγκος ελέγχου: Ακροφύσιο στο Σχήμα

Κατάσταση εισόδου: Καθορισμένη (Σχήμα)

Κατάσταση εξόδου: P_e γνωστή

Διεργασία: Σταθεροποιημένη κατάσταση, αντιστρεπτή και αδιαβατική

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.2AM

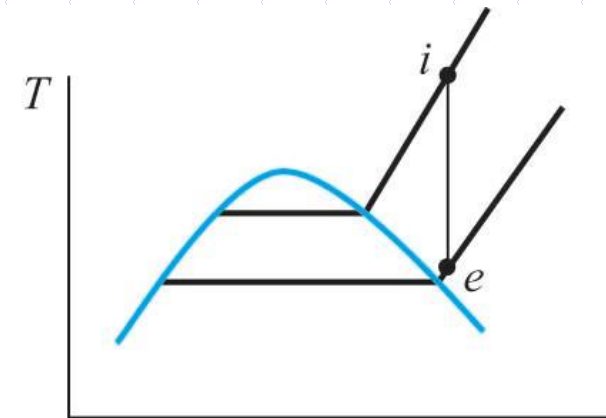
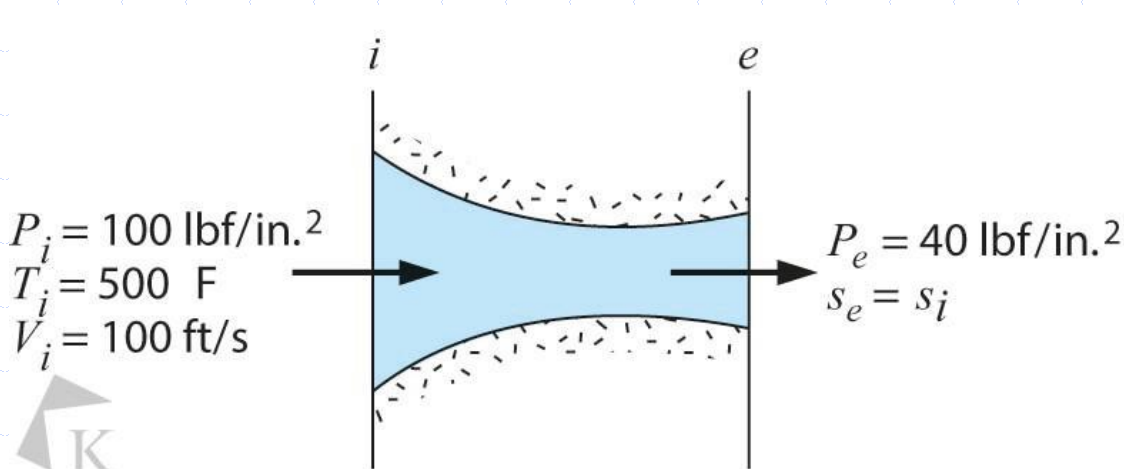
Θεωρήστε την αντιστρεπτή αδιαβατική ροή ατμού μέσω ενός ακροφυσίου. Ο ατμός εισέρχεται στο ακροφύσιο υπό 100 lbf/in^2 και στους 500°F , με ταχύτητα 100 ft/s . Η πίεση του ατμού στην έξοδο του ακροφυσίου είναι ίση με 40 lbf/in^2 . Προσδιορίστε την ταχύτητα εξόδου του ατμού από το ακροφύσιο, υποθέτοντας μια αντιστρεπτή, αδιαβατική διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης

Όγκος ελέγχου: Ακροφύσιο στο Σχήμα

Κατάσταση εισόδου: Καθορισμένη (Σχήμα)

Κατάσταση εξόδου: P_e γνωστή

Διεργασία: Σταθεροποιημένη κατάσταση, αντιστρεπτή και αδιαβατική

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.3

Ένας εφευρέτης ανακοινώνει ότι διαθέτει έναν συμπιεστή ψύξης που λαμβάνει κορεσμένους ατμούς R-134a σε θερμοκρασία -20°C και μεταφέρει τον ατμό σε 1 MPa και σε θερμοκρασία 40°C . Η διεργασία συμπίεσης είναι αδιαβατική. Η διεργασία που περιγράφεται παραβιάζει τον δεύτερο νόμο της θερμοδυναμικής;

Όγκος ελέγχου: Συμπιεστής

Κατάσταση εισόδου: Καθορισμένη (κορεσμένος ατμός σε T_i)

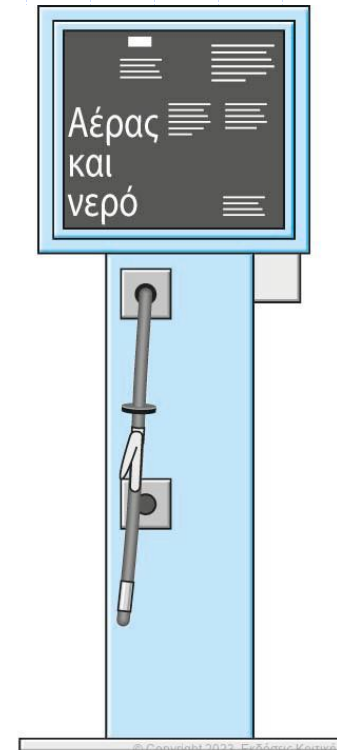
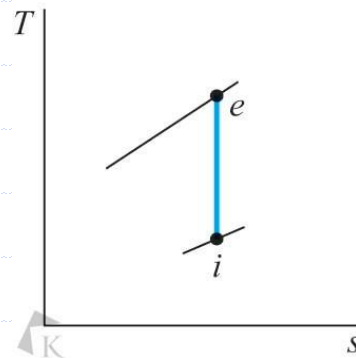
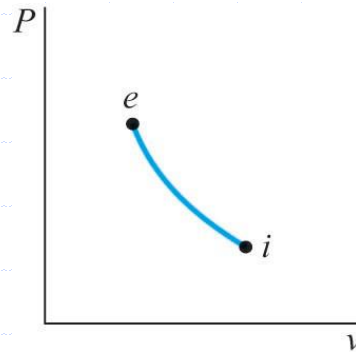
Κατάσταση εξόδου: (P_e , T_e γνωστές)

Διεργασία: Σταθεροποιημένη κατάσταση, αδιαβατική

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.4

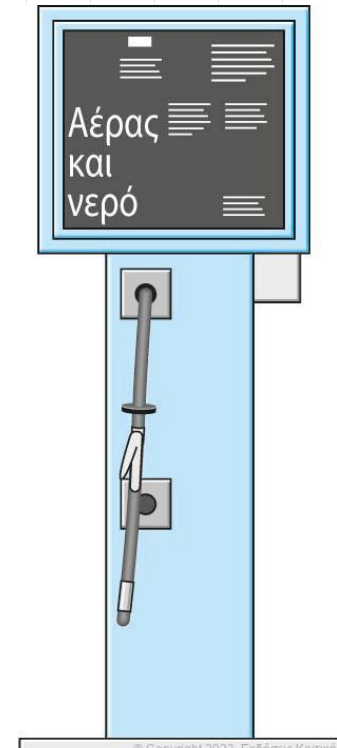
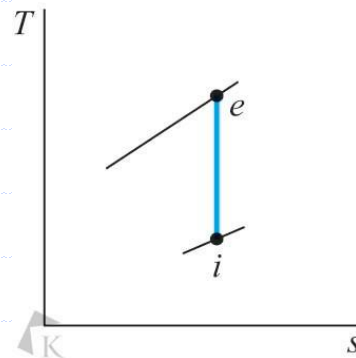
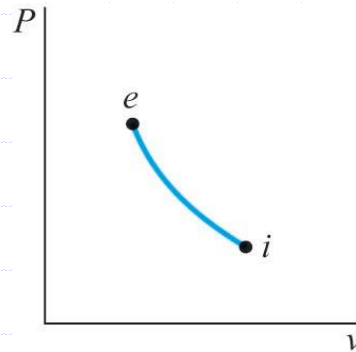
Ένας συμπιεστής αέρα σε κάποιο βενζινάδικο (βλ. σχήμα) δέχεται μια ροή ατμοσφαιρικού αέρα σε πίεση 100 kPa και θερμοκρασία 290 K και τον συμπιέζει στα 1000 kPa σε μια αντιστρεπτή αδιαβατική διεργασία. Θέλουμε να βρούμε το ειδικό έργο που απαιτείται και τη θερμοκρασία του αέρα στην έξοδο

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.4AM

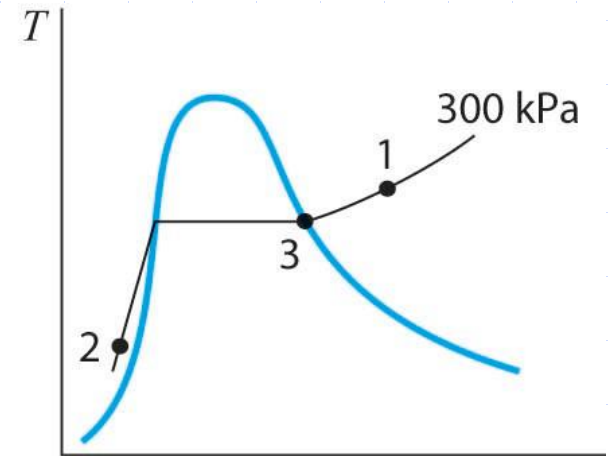
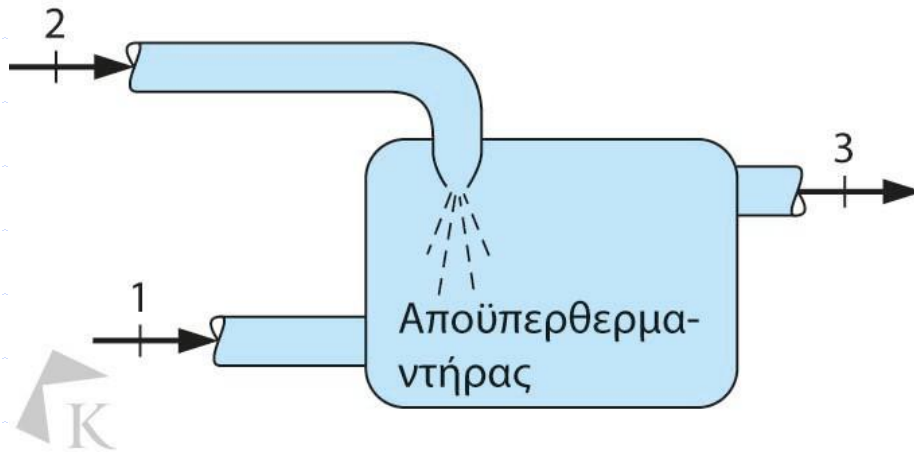
Ένας συμπιεστής αέρα σε κάποιο βενζινάδικο (βλ. σχήμα 7.4) δέχεται μια ροή ατμοσφαιρικού αέρα σε πίεση $14,7 \text{ lbf/in}^2$ και θερμοκρασία 520R και τον συμπιέζει στις 147 lbf/in^2 σε μια αντιστρεπτή αδιαβατική διεργασία. Θέλουμε να βρούμε το ειδικό έργο που απαιτείται και τη θερμοκρασία του αέρα στην έξοδο

Μεταβολή της εντροπίας σε αντιστρεπτές διεργασίες...

Παράδειγμα 7.5

Ένας αποϋπερθερμαντήρας λειτουργεί με έγχυση νερού στην υγρή φάση σε μια ροή υπέρθερμου ατμού. Με ατμό 2 kg/s σε πίεση 300 kPa και θερμοκρασία 200°C να εισρέει, ποιος ρυθμός ροής μάζας του νερού στην υγρή φάση στους 20°C πρέπει να προστεθεί ώστε να δημιουργηθεί κορεσμένος ατμός στα 300 kPa; Θέλουμε επίσης να μάθουμε τον ρυθμό παραγωγής εντροπίας στη διεργασία.

© Copyright 2023, Εκδόσεις Κριτική

Η διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης και η μη σταθεροποιημένη διεργασία...

Μη σταθεροποιημένη διεργασία

- Στις διεργασίες μη σταθεροποιημένης κατάστασης ο 2^{ος} θερμοδυναμικός νόμος για έναν όγκο ελέγχου είναι:

$$\frac{d}{dt}(ms)_{cv} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \sum \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

ολοκληρώνοντας για χρονικό διάστημα t , είναι:

$$\Rightarrow \int \frac{d}{dt}(ms)_{cv} dt = (m_2 s_2 - m_1 s_1)_{cv}$$

επίσης είναι:

$$\int_0^t \left(\sum \dot{m}_i s_i \right) dt = \sum m_i s_i \quad \int_0^t \left(\sum \dot{m}_e s_e \right) dt = \sum m_e s_e \quad \int_0^t \dot{S}_{gen} dt = {}_1S_{2gen}$$

Η διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης και η μη σταθεροποιημένη διεργασία...

- Επομένως, για χρονική περίοδο t , ο 2^{ος} θερμοδυναμικός νόμος για μη σταθεροποιημένη διεργασία είναι:

$$(m_2 s_2 - m_1 s_1)_{cv} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \int_0^t \sum_{cv} \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} dt + {}_1S_{2gen}$$

- Για ομοιόμορφη θερμοκρασία σε όλο τον όγκο ελέγχου κάθε χρονική στιγμή, το ολοκλήρωμα απλοποιείται:

$$\int_0^t \sum_{cv} \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} dt = \int_0^t \frac{1}{T} \sum_{cv} \dot{Q}_{cv} dt = \int_0^t \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} dt$$

οπότε ο 2^{ος} θερμοδυναμικός νόμος για μη σταθεροποιημένη διεργασία γίνεται:

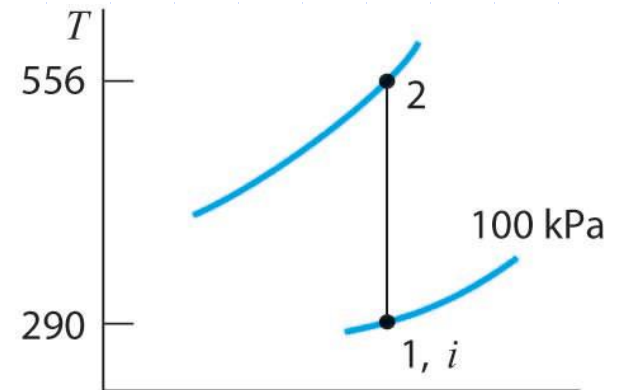
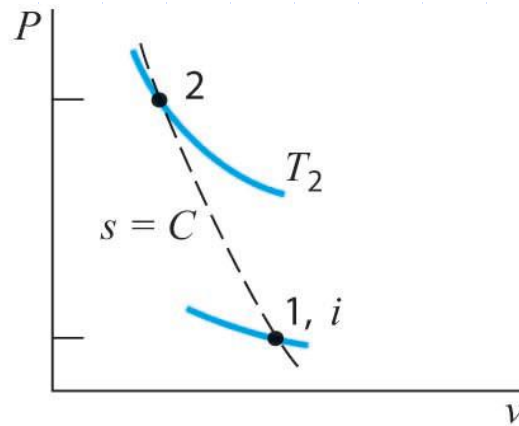
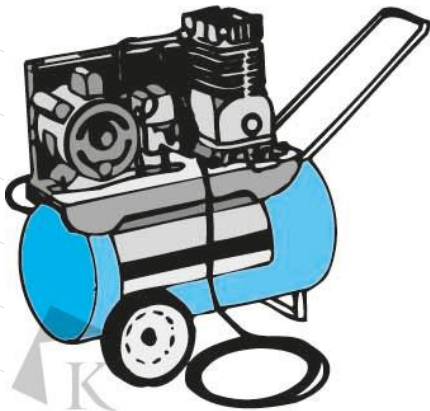
$$(m_2 s_2 - m_1 s_1)_{cv} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \int_0^t \frac{\dot{Q}_{cv}}{T} dt + {}_1S_{2gen}$$

Η διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης και η μη σταθεροποιημένη διεργασία...

Παράδειγμα 7.6

Έστω ότι μια δεξαμενή αέρα περιέχει 40 L αέρα σε πίεση 100 kPa και θερμοκρασία περιβάλλοντος 17°C. Ο αδιαβατικός και αντιστρεπτός συμπιεστής τίθεται σε λειτουργία ώστε να φορτίζει τη δεξαμενή μέχρι μια πίεση ίση με 1000 kPa. Στη συνέχεια απενεργοποιείται. Θέλουμε να μάθουμε πόσο ζεσταίνεται ο αέρας στη δεξαμενή και τη συνολική ποσότητα έργου που απαιτείται για την πλήρωση της δεξαμενής.

© Copyright 2023, Εκδόσεις Σκρπτική

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

- Όταν μια διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης περιλαμβάνει μια μονή ροή ρευστού προς και από έναν όγκο ελέγχου, η εξίσωση της ενέργειας μπορεί να γραφτεί ως:

$$q + h_i + \frac{1}{2} V_i^2 + gZ_i = h_e + \frac{1}{2} V_e^2 + gZ_e + w$$

- Ο 2^{ος} θερμοδυναμικός νόμος είναι: $s_i + s_{gen} + \int \frac{\delta q}{T} = s_e$

και σε διαφορική μορφή: $\delta s_{gen} + \delta q/T = ds \Rightarrow \delta q = T ds - T \delta s_{gen}$

- Χρησιμοποιώντας την 2^η σχέση $T ds = dh - v dP$ υπολογίζεται το q:

$$\delta q = T ds - T \delta s_{gen} = dh - v dP - T \delta s_{gen}$$

οπότε:

$$q = \int_i^e \delta q = \int_i^e dh - \int_i^e v dP - \int_i^e T \delta s_{gen} = h_e - h_i - \int_i^e v dP - \int_i^e T \delta s_{gen}$$

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

- Επιλύοντας την εξίσωση ενέργειας ως προς το έργο, είναι:

$$\begin{aligned}w &= q + h_i - h_e + \frac{1}{2}(V_i^2 - V_e^2) + q(Z_i - Z_e) \\ &= h_e - h_i - \int_i^e v dP - \int_i^e T \delta s_{gen} + h_i - h_e + \frac{1}{2}(V_i^2 - V_e^2) + g(Z_i - Z_e)\end{aligned}$$

οι όροι της ενθαλπίας απαλείφονται, και το αξονικό έργο για πραγματική διεργασία σε μονή ροή γίνεται:

$$w = - \int_i^e v dP + \frac{1}{2}(V_i^2 - V_e^2) + g(Z_i - Z_e) - \int_i^e T \delta s_{gen}$$

Θετικός
όρος,
πάντοτε
αφαιρείται

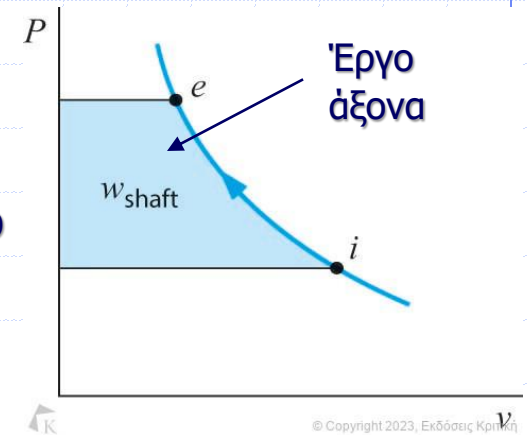
- Το αξονικό έργο σχετίζεται με τις μεταβολές της πίεσης, της κινητικής και της δυναμικής ενέργειας (μεμονωμένα ή συνδυαστικά)
- Όταν η πίεση αυξάνει (αντλία ή συμπιεστής) το έργο τείνει να είναι αρνητικό, ενώ όταν η πίεση μειώνεται (στρόβιλος) το έργο τείνει να είναι θετικό
- Ο ειδικός όγκος δεν επηρεάζει το πρόσημο του έργου αλλά το μέγεθος του (μεγάλος ειδικός όγκος (αέριο) παράγει μεγάλο έργο και μικρός ειδικός όγκος (υγρό) μικρό έργο)
- Αν ο όγκος ελέγχου δεν περιλαμβάνει άξονα ($w = 0$) τότε οι όροι δεξιά αλληλοαναιρούνται

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

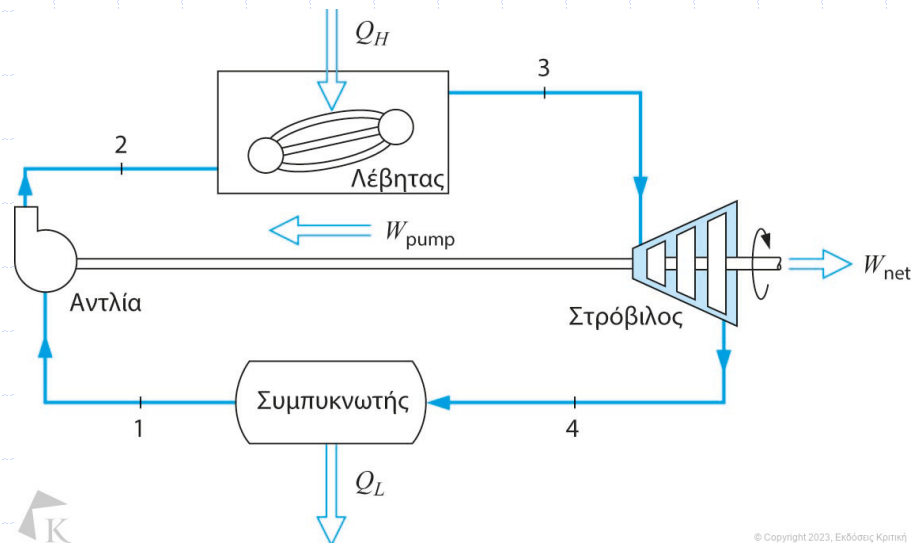
- Αντιστρεπτή διεργασία, σταθεροποιημένης κατάστασης, χωρίς μεταβολή κινητικής και δυναμικής ενέργειας (ενδεχομένως και αδιαβατική), το έργο άξονα είναι:

$$w = - \int_i^e v dP$$

- Το έργο άξονα δεν σχετίζεται με το έργο ογκομεταβολής $\int_1^2 P dv$

Η κατανάλωση ισχύος στην αντλία είναι πολύ μικρότερη από την παραγόμενη στον στρόβιλο

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

- Θεωρώντας αντιστρεπτή ροή ασυμπίεστου ρευστού ($v = \text{σταθερός}$), προκύπτει:

$$w = -v(P_e - P_i) + \frac{1}{2}(V_i^2 - V_e^2) + g(Z_i - Z_e)$$

Γενικευμένη
εξίσωση Bernoulli

που για μηδενικό έργο γίνεται:

$$vP_i + \frac{1}{2}V_i^2 + gZ_i = vP_e + \frac{1}{2}V_e^2 + gZ_e$$

- Το άθροισμα του έργου ροής (Pv), της κινητικής ενέργειας και της δυναμικής ενέργειας είναι σταθερό κατά μήκος μιας καμπύλης ροής (πχ. καθώς η ροή αυξάνεται, προκύπτει μια αντίστοιχη μείωση της κινητικής ενέργειας ή της πίεσης)

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

- Για μια πολυτροπική διεργασία σταθεροποιημένης κατάστασης χωρίς μεταβολή κινητικής και δυναμικής ενέργειας, είναι:

$$w = - \int_i^e v dP \quad \text{και} \quad Pv^n = \text{σταθερο}$$

$$w = - \int_i^e v dP = C \int_i^e \frac{dP}{P^{1/n}} = - \frac{n}{1-n} (P_e v_e - P_i v_i) = - \frac{nR}{n-1} (T_e - T_i)$$

- Αν η μεταβολή είναι ισοθερμοκρασιακή, τότε $n = 1$ το ολοκλήρωμα γίνεται:

$$w = - \int_i^e v dP = \text{σταθερο} \int_i^e \frac{dP}{P} = -P_i v_i \ln \frac{P_e}{P_i}$$

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

Παράδειγμα 7.7

Υπολογίστε το έργο ανά κιλό για την ισεντροπική άντληση του νερού από τα 100 kPa και τους 30°C έως τα 5 MPa.

Όγκος ελέγχου:

Κατάσταση εισόδου:

Κατάσταση εξόδου:

Διεργασία:

Αντλία

P_i, T_i γνωστές, κατάσταση καθορισμένη

P_e γνωστή

Σταθεροποιημένη κατάσταση, ισεντροπική

Διεργασία μονής ροής σταθεροποιημένης κατάστασης...

Παράδειγμα 7.8

Θεωρήστε ένα ακροφύσιο που χρησιμοποιείται για τον ψεκασμό νερού στην υγρή φάση. Αν η πίεση του αγωγού είναι 300 kPa και η θερμοκρασία του νερού ισούται με 20°C, πόσο υψηλή μπορεί να είναι η ταχύτητα που δημιουργεί ένα ιδανικό ακροφύσιο στη ροή εξόδου;

Αρχή αύξησης της εντροπίας...

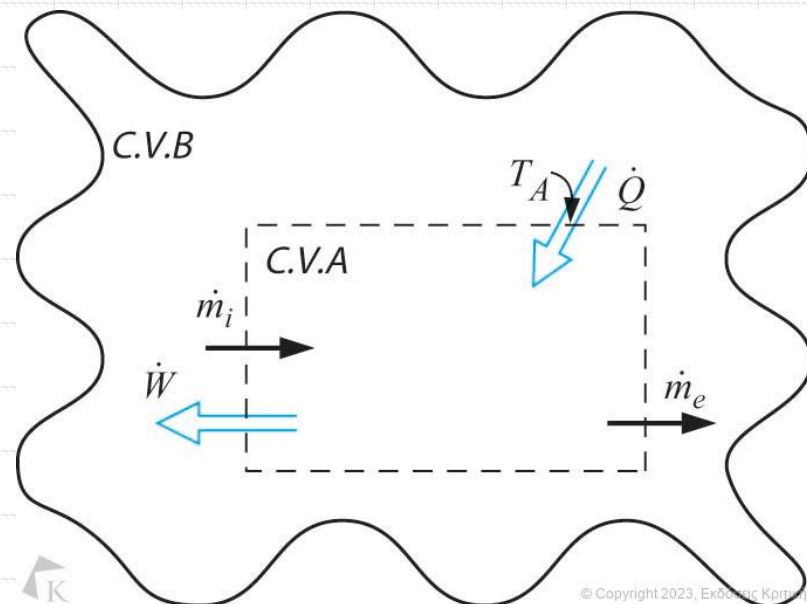
- Επιλύοντας την εξίσωση ενέργειας ως προς το έργο, είναι:

$$\frac{dS_{cv A}}{dt} = \dot{m}_i s_i - \dot{m}_e s_e + \frac{\dot{Q}}{T_A} + \dot{S}_{gen A}$$

$$\frac{dS_{cv B}}{dt} = -\dot{m}_i s_i + \dot{m}_e s_e + \frac{\dot{Q}}{T_A} + \dot{S}_{gen B}$$

$$\begin{aligned} \frac{dS_{net}}{dt} &= \frac{dS_{cv A}}{dt} + \frac{dS_{cv B}}{dt} \\ &= \cancel{\dot{m}_i s_i} - \cancel{\dot{m}_e s_e} + \frac{\dot{Q}}{T_A} + \dot{S}_{gen A} - \cancel{\dot{m}_i s_i} + \cancel{\dot{m}_e s_e} + \frac{\dot{Q}}{T_A} + \dot{S}_{gen B} \\ &= \dot{S}_{gen A} + \dot{S}_{gen B} \geq 0 \end{aligned}$$

- Για να μπορεί να γίνει μεταφορά θερμότητας πρέπει $T_B \geq T_A$, δηλαδή πραγματοποιείται σε μια πεπερασμένη διαφορά θερμοκρασίας, οπότε στο περιβάλλον λαμβάνει χώρα μια μη αντιστρεπτή διεργασία (εξωτερικά μη αντιστρεπτή διεργασία)

Αρχή αύξησης της εντροπίας...

- Θάλαμος ανάμιξης με δύο ροές εισόδου και μια έξοδο, σε σταθεροποιημένες συνθήκες, χωρίς αξονικό έργο ενώ η κινητική και δυναμική ενέργεια είναι αμελητέες:

$$\text{Εξίσωση ενέργειας} \quad 0 = \dot{m}_1 h_1 + \dot{m}_2 h_2 - \dot{m}_3 h_3 + \dot{Q}$$

$$\text{Εξίσωση εντροπίας} \quad 0 = \dot{m}_1 s_1 + \dot{m}_2 s_2 - \dot{m}_3 s_3 + \frac{\dot{Q}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

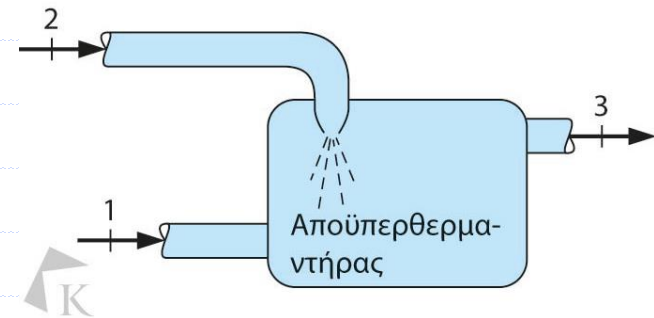
- Κανονικοποιώντας ($y = \dot{m}_1/\dot{m}_3$ και $1 - y = \dot{m}_2/\dot{m}_3$) προκύπτει:

$$h_3 = y h_1 + (1 - y) h_2 + \tilde{q}$$

$$\tilde{q} = \dot{Q}/\dot{m}_3$$

$$\tilde{s}_{gen} = \dot{S}_{gen}/\dot{m}_3$$

$$s_3 = y s_1 + (1 - y) s_2 + \tilde{q}/T + \tilde{s}_{gen}$$

- Αν η μεταφορά θερμότητας είναι μηδενική, η ενθαλπία εξόδου γίνεται ο σταθμισμένος μέσος όρος της ροής μάζας των δύο ενθαλπιών εισόδου, και η εντροπία εξόδου γίνεται ο σταθμισμένος μέσος όρος της ροής μάζας των δύο εντροπιών εισόδου συν ένα ποσό που οφείλεται στην παραγωγή εντροπίας
- Καθώς η παραγωγή εντροπίας είναι θετική (με ελάχιστο το μηδέν), η εντροπία εξόδου είναι μεγαλύτερη, με αποτέλεσμα μια καθαρή αύξηση της εντροπίας, η οποία αποθηκεύεται στο περιβάλλον

Αρχή αύξησης της εντροπίας...

Παράδειγμα 7.9

Κορεσμένος ατμός R-410A εισέρχεται στον μη μονωμένο συμπιεστή ενός οικιακού κεντρικού συστήματος κλιματισμού στους 5°C. Ο ρυθμός ροής του ψυκτικού μέσω του συμπιεστή είναι 0,08 kg/s και η ηλεκτρική ισχύς εισόδου ισούται με 3 kW. Η κατάσταση εξόδου είναι 65°C και 3000 kPa. Κάθε μεταφορά θερμότητας από τον συμπιεστή γίνεται προς το περιβάλλον στους 30°C. Προσδιορίστε τον ρυθμό παραγωγής εντροπίας για αυτή τη διεργασία.

Όγκος ελέγχου: Συμπιεστής σε T_0 περιβάλλοντος

Κατάσταση εισόδου: T_i , x_i γνωστά· κατάσταση καθορισμένη

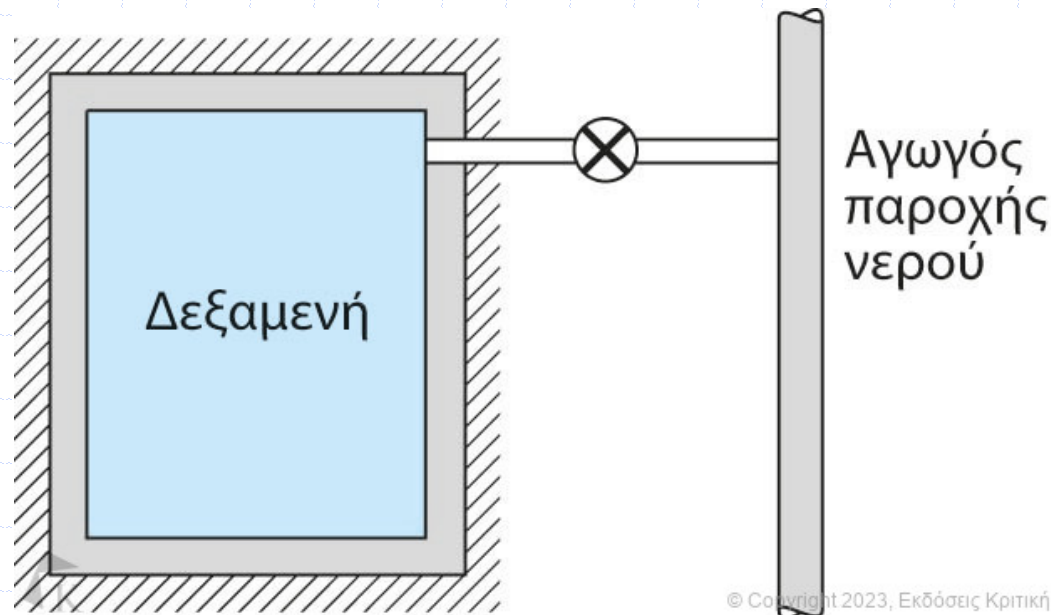
Κατάσταση εξόδου: P_e , T_e γνωστές· κατάσταση καθορισμένη

Διεργασία: Μονή ροή ρευστού σε σταθεροποιημένη κατάσταση

Αρχή αύξησης της εντροπίας...

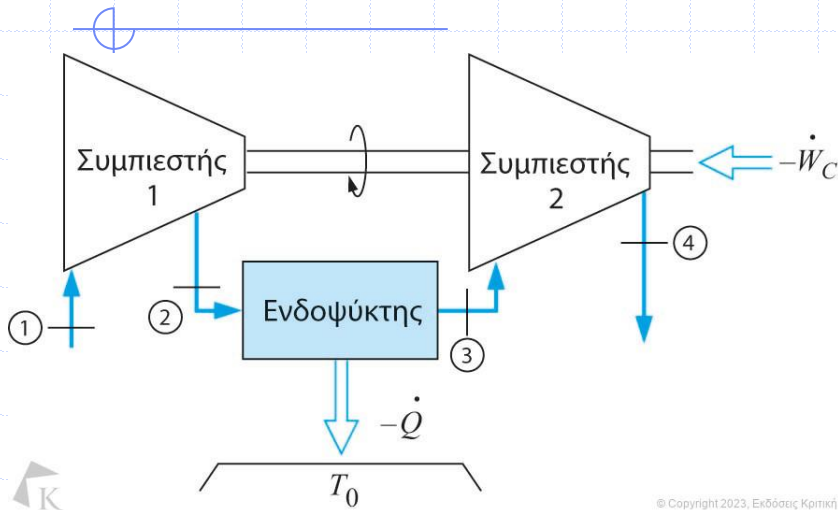
Παράδειγμα 7.10

Μια άκαμπτη μονωμένη δεξαμενή περιέχει 2 m^3 νερό σε πίεση 100 kPa και θερμοκρασία 150°C . Η δεξαμενή φορτίζεται μέσω μιας βαλβίδας με ατμό από έναν αγωγό στα 400 kPa και στους 200°C έως ότου η ροή σταματήσει. Θέλουμε να βρούμε την τελική μάζα, τη θερμοκρασία και την παραγωγή εντροπίας κατά τη διεργασία.

© Copyright 2023, Εκδόσεις Κριτική

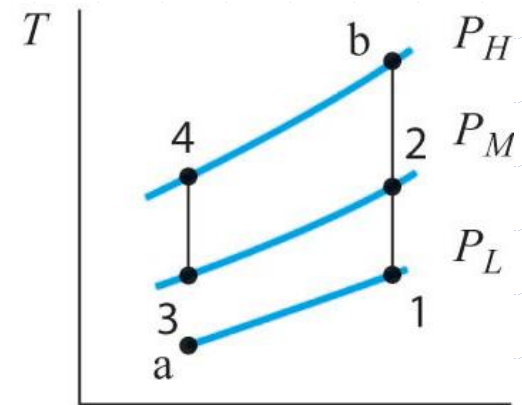
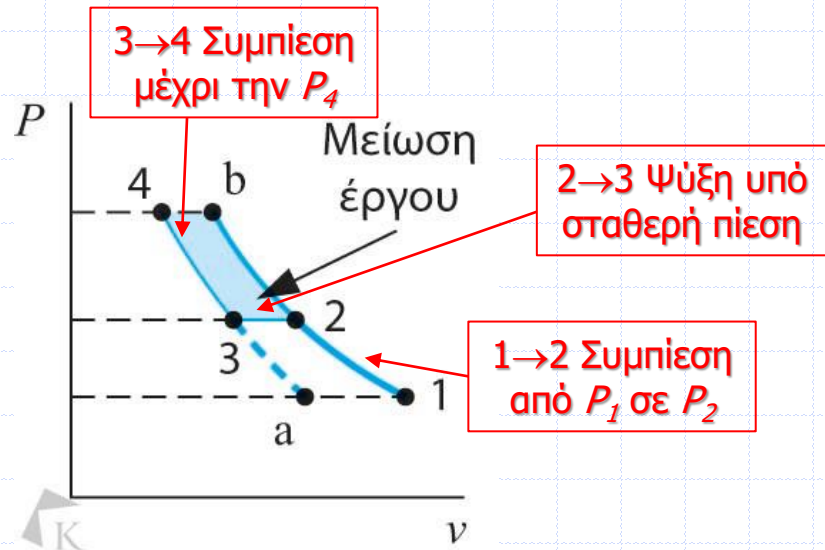
Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

Συμπίεση δύο σταδίων με ενδιάμεση ψύξη

$$w_C = -w = \frac{nR}{1-n} T_i \left(\frac{T_e}{T_i} - 1 \right) = \frac{nR}{1-n} T_i \left[\left(\frac{P_e}{P_i} \right)^{\frac{n-1}{n}} - 1 \right]$$

- Στην περίπτωση του στροβίλου αντί για ενδιάμεση ψύξη γίνεται αναθέρμανση

© Copyright 2023, Εκδόσεις Κριτική

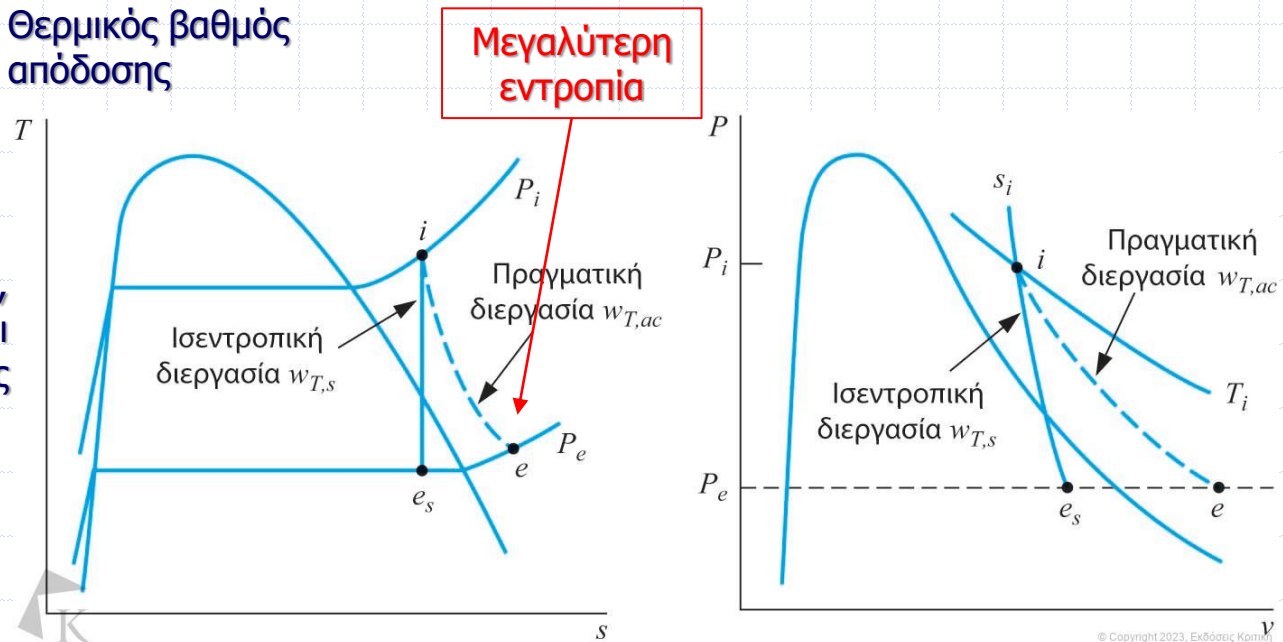

Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

$$\eta_{th} = \frac{W_{net}}{Q_H}$$

Θερμικός βαθμός απόδοσης

Ατμοστρόβιλος, ιδανικός και πραγματικός

- Το παραγόμενο έργο πραγματικού στρόβιλου είναι **μικρότερο** από αυτό του ιδανικού (αντιστρεπτού)

Θερμοδυναμικός βαθμός απόδοσης

$$\eta_{turbine} = \frac{w_{T,ac}}{w_{T,s}} = \frac{h_i - h_e}{h_i - h_{e,s}}$$

Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

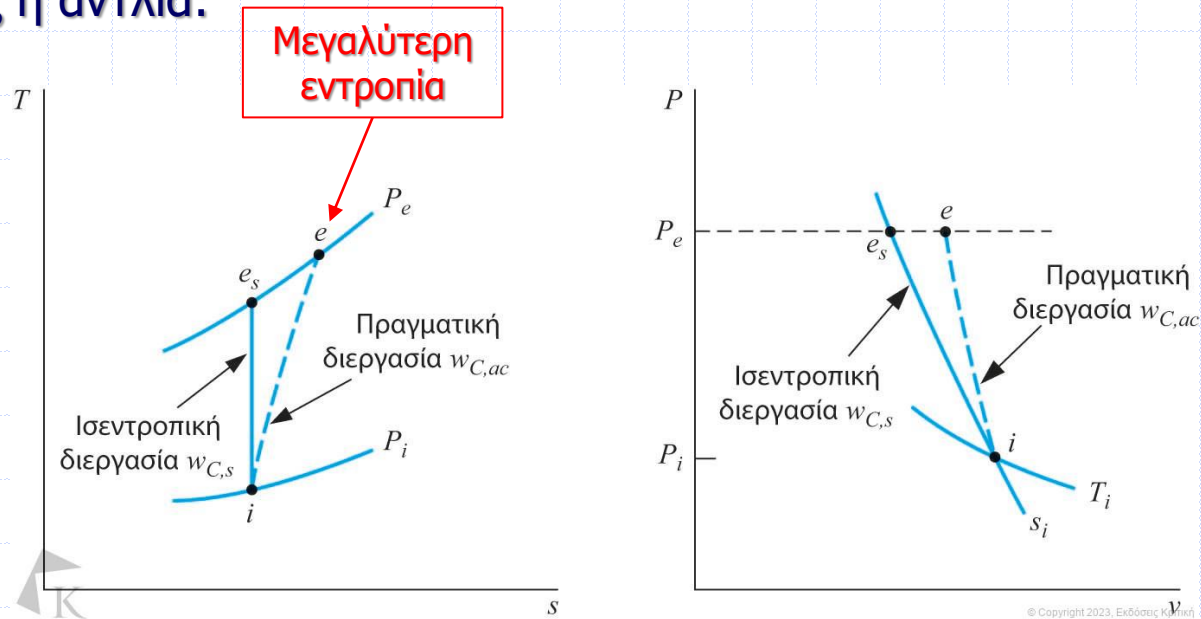
Παράδειγμα 7.11

Ένας ατμοστρόβιλος δέχεται ατμό σε πίεση 1 MPa και θερμοκρασία 300°C. Ο ατμός εγκαταλείπει τον στρόβιλο με πίεση 15 kPa. Το έργο εξόδου του στροβίλου μετρήθηκε και βρέθηκε ίσο με 600 kJ/kg ατμό ο οποίος ρέει μέσω του στροβίλου. Προσδιορίστε την απόδοση του στροβίλου.

Όγκος ελέγχου: Στρόβιλος σε σταθεροποιημένη κατάσταση και έστω αδιαβατικός
Κατάσταση εισόδου: P_i, T_i γνωστές· κατάσταση καθορισμένη
Κατάσταση εξόδου: P_e γνωστή

Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

- Συμπιεστής ή αντλία:

- Το καταναλισκόμενο έργο πραγματικού συμπιεστή ή αντλίας είναι **μεγαλύτερο** από αυτό του ιδανικού (αντιστρεπτού)

Θερμοδυναμικός
βαθμός απόδοσης

$$n_{comp} = \frac{w_{C,s}}{w_{C,ac}} = \frac{h_i - h_{e,s}}{h_i - h_e}$$

$$n_{comp} = \frac{w_{C,T}}{w_{C,ac}}$$

Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

Παράδειγμα 7.12

Αέρας εισέρχεται σε έναν υπερσυμπιεστή αυτοκινήτου σε πίεση 100 kPa και θερμοκρασία 300K και συμπιέζεται στα 150 kPa. Η απόδοση ισούται με 70%. Πόσο είναι το έργο που απαιτείται στην είσοδο ανά κιλό αέρα; Πόση είναι η θερμοκρασία εξόδου;

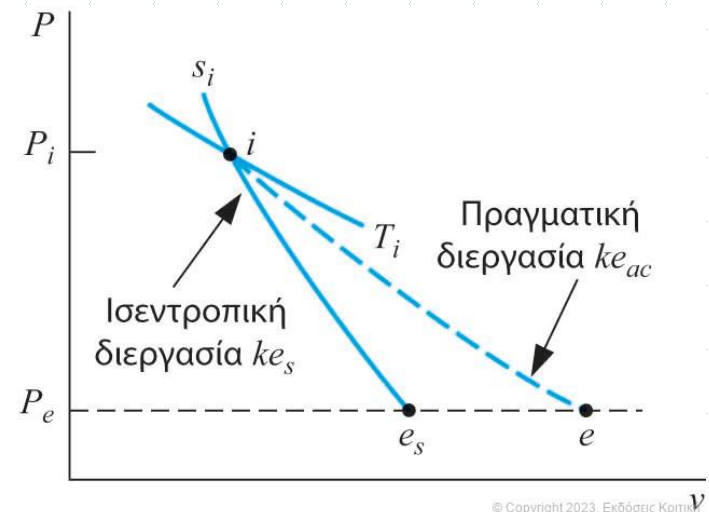
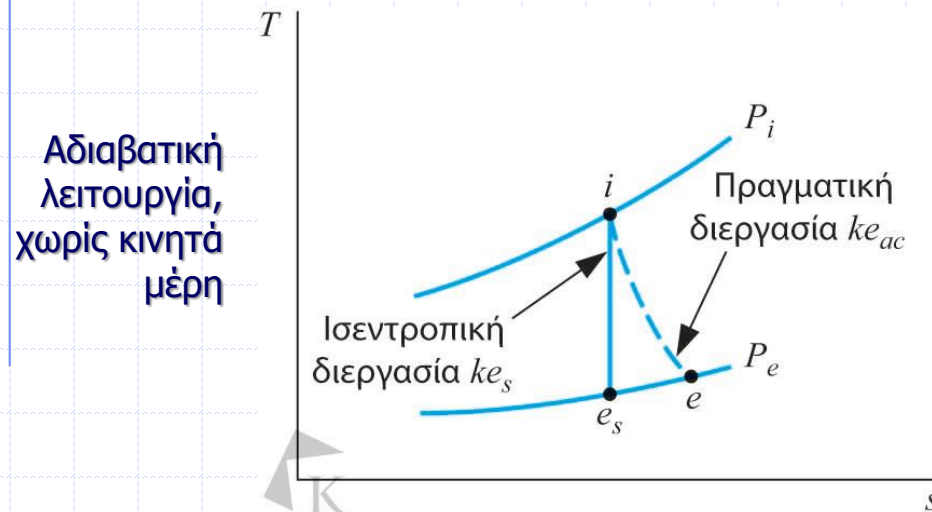
Όγκος ελέγχου: Υπερσυμπιεστής (συμπιεστής) σε σταθεροποιημένη κατάσταση και έστω αδιαβατικός

Κατάσταση εισόδου: P_i, T_i γνωστές· κατάσταση καθορισμένη

Κατάσταση εξόδου: P_e γνωστή

Εφαρμογές μηχανικής – Διατήρηση της ενέργειας και απόδοση διάταξης...

□ Ακροφύσιο:

- Η πραγματική διεργασία είναι μη αντιστρεπτή, με την κατάσταση εξόδου e να έχει μεγαλύτερη εντροπία και μικρότερη ταχύτητα εξόδου V_e

$$\eta_{\text{nozzle}} = \frac{V_e^2 / 2}{V_i^2 / 2}$$

Βασικές έννοιες και σχέσεις...

Εξίσωση εντροπίας
σε μορφή ρυθμού:

ρυθμός μεταβολής = + εισερχόμενη εντροπία – εξερχόμενη εντροπία
+ παραγωγή

$$\dot{S}_{c.v.} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \sum \frac{\dot{Q}_{c.v.}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

Μονή ροή
σταθεροποιημένης
κατάστασης:

$$s_e = s_i + \int_i^e \frac{dq}{T} + s_{gen}$$

Αντιστρεπτό αξονικό
έργο:

$$w = - \int_i^e v dP + \frac{1}{2} V_i^2 - \frac{1}{2} V_e^2 + gZ_i - gZ_e$$

Αντιστρεπτή μεταφορά
θερμότητας:

$$q = \int_i^e T ds = h_e - h_i - \int_i^e v dP$$

(από τη σχέση Gibbs)

Εξίσωση Bernoulli
($v = \text{σταθερός}$):

$$v(P_i - P_e) + \frac{1}{2} V_i^2 - \frac{1}{2} V_e^2 + gZ_i - gZ_e = 0$$

Βασικές έννοιες και σχέσεις...

Έργο πολυτροπικής διεργασίας:

$$n \neq 1: w = -\frac{n}{n-1} (P_e v_e - P_i v_i) = -\frac{nR}{n-1} (T_e - T_i)$$

$$n = 1: w = -P_i v_i \ln \frac{P_e}{P_i} = -RT_i \ln \frac{P_e}{P_i} = RT_i \ln \frac{v_e}{v_i}$$

Το έργο είναι αξονικό $w = -\int_i^e v dP$ και για ένα ιδανικό αέριο

$$w_C = -w = \frac{nR}{n-1} (T_e - T_i) = \frac{nR}{n-1} T_i [(P_e/P_i)^{(n-1)/n} - 1]$$

το w_C είναι θετικό προς τα μέσα

Ισεντροπικές αποδόσεις:

$$\begin{aligned} \eta_{\text{turbine}} &= w_{T,ac} / w_{T,s} & w_{T,ac} &\text{προς τα έξω} \\ \eta_{\text{compressor}} &= w_{C,s} / w_{C,ac} & w_{C,ac} &\text{προς τα μέσα} \\ \eta_{\text{pump}} &= w_{P,s} / w_{P,ac} & w_{P,ac} &\text{προς τα μέσα} \\ \eta_{\text{nozzle}} &= \Delta \frac{1}{2} V_{ac}^2 / \Delta \frac{1}{2} V_s^2 & \Delta \frac{1}{2} V_{ac}^2 &\text{προς τα έξω} \end{aligned}$$

Θερμοδυναμική

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!